

Конотопська міська рада
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
міського голови

від 30.01.2023 № 13-ОД
м.Конотоп

Про проведення позапланового інструктажу

Відповідно до статті 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статті 15 Закону України «Про охорону праці», Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого Наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 №9; Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15; і з урахуванням вимог Правил охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями, затверджених наказом Міненерговугілля від 19.12.2013 № 966 та Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Держнаглядохоронпраці від 09.01.1998 № 4 та з метою забезпечення охорони праці у виконавчому комітеті Конотопської міської ради:

1. Затвердити інструкцію з охорони праці під час експлуатації дизельного електрогенератора №24 згідно з додатком (додається).

2. Призначити відповідальних осіб за експлуатацію дизельного електрогенератора:

- у виконавчому комітеті Конотопської міської ради Стрільця О.М. завідувача господарством міської ради відділу господарського забезпечення;

- у центрі надання адміністративних послуг Корнієнко Д.Г. заступника начальника центру надання адміністративних послуг;

- у Підлипенському старостинському окрузі Керсанова М.В. підсобного працівника.

3. Головному спеціалісту сектору міської ради з питань охорони здоров'я та праці Оселедець Н.В. провести зі Стрільцем О.М., Корнієнко Д.Г., Керсановим М.В. позаплановий інструктаж з охорони праці під час експлуатації дизельного електрогенератора.

3. Про хід даного розпорядження проінформувати міського голову до 20.02.2023.

4. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на керуючого справами виконкому Дубовик Л.І.

Перший заступник міського голови

Людмила ІГНАТЕНКО

Жанна Шульга 6 20 59

Додаток
до розпорядження міського голови
від 30.01.2023 № 13-ОД

ІНСТРУКЦІЯ
з охорони праці № 24
під час експлуатації
дизельного електрогенератора

1. Загальні положення

1.1. Дія Інструкції поширюється на працівників, які експлуатують та обслуговують дизельний електрогенератор (далі — генератор), і є обов'язковою для виконання.

1.2. Інструкція розроблена відповідно до Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 № 9; Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15; і з урахуванням вимог Правил охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями, затверджених наказом Міненерговугілля від 19.12.2013 № 966 та Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Держнаглядохоронпраці від 09.01.1998 № 4.

1.3. До експлуатації генератора допускають осіб не молодше 18 років, які пройшли:

- медогляд
- вступний, первинний (повторний) інструктаж з питань охорони праці на робочому місці, з експлуатації та обслуговування генератора;
- протипожежний інструктаж на робочому місці та вміють користуватися первинними засобами пожежогасіння;
- навчання та перевірку знань з питань охорони праці;
- мають групу з електробезпеки не нижче ніж III;
- вміють надавати першу домедичну допомогу потерпілим від електричного струму та при інших нещасних випадках.

1.4. Працівник, навчений та атестований згідно з даною інструкцією, несе дисциплінарну, адміністративну, матеріальну та кримінальну відповідальність згідно з чинним законодавством України.

1.5. Працівник зобов'язаний

Знати:

- правила внутрішнього трудового розпорядку, які діють на підприємстві;
- виробничі інструкції, інструкції та вимоги безпеки за видами робіт, що необхідні для виконання професійних обов'язків;
- раціональну організацію праці на робочому місці;
- безпечні методи праці;
- телефони для виклику пожежної частини (101), поліції (102), швидкої допомоги (103);

-розташування пожежного устаткування;

Вміти:

-надавати домедичну допомогу потерпілим від нещасних випадків;

-користуватися первинними засобами пожежогасіння;

-використовувати за призначенням інструменти, устаткування, спецодяг та засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) відповідно до характеру і умов праці;

-не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці та пожежної безпеки;

-не допускати в робочу зону сторонніх осіб та не відволікатися від роботи;

-виконувати тільки ту роботу, яку йому доручив керівник.

1.6.Працівника забезпечують спецодягом та ЗІЗ згідно з нормами чинного законодавства.

1.7.Працівник повинен знати:

-основні види інструментів, що застосовуються під час роботи;

-строки випробування захисних засобів та пристосувань, правила експлуатації, догляду і користування ними;

-місцезнаходження засобів надання домедичної допомоги, основних і запасних виходів, шляхи евакуації у випадку аварійної ситуації;

-способи звільнення потерпілого від ураження електричним струмом.

1.8.Генератор необхідно розміщувати ззовні будівлі (бажано під навісом) або в окремому технічному просторі приміщенні з працюючою вентиляцією і можливістю провітрювання.

Відстань від генератора до суміжних об'єктів (будівель, стін з вікнами, автомобілів тощо) — мінімум 6 метрів. Допускається встановлення електрогенератора біля суцільних негорючих стін (без вікон) на відстані не менше 1 м. Генератор необхідно встановлювати на рівному надійному майданчику.

1.9.На всіх стадіях робіт працівник має враховувати можливість дії небезпечних факторів, виникнення небезпечних ситуацій і небезпечних випадків. Ризики від впливу основних видів небезпеки, що можуть статися за нормальних умов праці й у разі їх порушення, і які становлять загрозу працівникам, потрібно унеможливити або звести до мінімуму. Для цього вживати запобіжних заходів, спрямованих на зменшення прогнозованих небезпек і дотримання вимог безпеки під час робіт.

1.10.Аби запобігти нещасним випадкам, слід дотримуватися таких правил:

-купуйте лише сертифіковану продукцію і тільки в ліцензованих точках продажу. Уважно дотримуйтесь інструкцій виробника.

-генератор та паливо мають використовуватися тільки на відкритому повітрі на відстані не менше 6 метрів від вікон, дверей та гаражів.

-тримайте генератор сухим, захищайте від дощу та затоплення. Дотик до мокрого генератора або пристроїв, підключених до нього, може призвести до ураження електричним струмом.

-перед заправкою дайте генератору охолонути. Паливо, що пролите на гарячі деталі двигуна, може спалахнути.

-обов'язково придбайте вогнегасник і тримайте його поряд, на видному і легкодоступному місці.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Під час підключення генератора до споживачів необхідно дотримуватися відповідної інструкції. Під'єднання повинен здійснювати кваліфікований електрик. Слід перевірити технічні характеристики, специфікацію і потужність генератора й перед підключенням одягнути сухий захисний одяг (гумові рукавички, взуття на гумовій підшві, окуляри та навушники). У процесі варто використовувати подовжувачі й кабелі високої якості, без пошкоджень і порізів. На вилках електроприладів має бути заземлюючий контакт.

2.2. Заборонено приступати до роботи без ЗІЗ або якщо закінчився термін їх придатності до експлуатації.

2.3. Заборонено працювати в одязі, просоченому пально-мастильними матеріалами.

2.4. Перевірити наявність необхідного інструменту, попереджувальних плакатів, вимірювальних приладів.

2.5. Перевірити стан робочого місця, переконатися в наявності та справності захисних засобів — заземлення усієї діючої установки.

2.6. Перевірити наявність і стан засобів пожежогасіння на робочому місці.

2.7. Переконатися, щоб підходи до робочого місця не були захарашені.

2.8. Перед вмиканням генератора в мережу переконатися у справності електричного шнура, вилки та розетки, комутаційних пристроїв, сигналізації та блокувань, освітлювальних приладів та електропроводки.

2.9. Якщо є несправності або ознаки порушення вимог охороні праці, які неможливо самостійно усунути, повідомити про це керівнику.

2.10. Не приступати до роботи на несправному обладнанні, поки не будуть усунені виявлені порушення. Будь-яке пошкодження електричних провідників або обладнання слід усувати негайно.

2.11. Ознайомитися з інструкцією та використовувати агрегат необхідно відповідно до інструкції виробника.

2.12. Не використовуйте генератор у приміщенні, без забезпечення належної вентиляції. Генератор приводиться в рух двигуном внутрішнього згорання, який під час роботи виділяє чадний газ, вдихання якого небезпечно для життя та здоров'я.

2.13. Забороняється піднімати або нахилити агрегат під час його роботи. Перед заправкою паливом двигун генератора необхідно вимкнути або перед роботами з чищення чи технічного обслуговування пристроїв.

2.14. Використовуйте тільки дизельне паливо (далі-паливо). Якщо пальне розлилося під час заправки, витріть на сухо всі вологі частини перед повторним запуском пристрою. Не зберігайте генератор поблизу джерел тепла або іскор (наприклад обігрівач, плита тощо).

2.15. Ніколи не знімайте кришку радіатора під час роботи генератора або одразу після його завершення. Охолоджувальна рідина в радіаторі під час роботи досягає високої температури. Зняття кришки радіатора призведе до

розбризкування гарячої рідини під тиском, що спричинить опіки особи, що обслуговує генератор та оточуючих. Перш ніж відкручувати кришку радіатора, вимкніть двигун і дочекайтеся повного охолодження охолоджуючої рідини.

Глушник і двигун дуже гарячі під час роботи і залишаються такими деякий час після вимкнення. Не чіпайте їх поки вони повністю не стануть холодними.

2.16. Генератор повинен бути заземлений. Перед введенням в експлуатацію клему генератора повинні під'єднати до землі.

2.17. Генератор встановлювати на сухому й рівному, очищеному від сміття та паливних матеріалів майданчику (не встановлювати пересувний генератор на болотистому ґрунті або в місцях скупчення дощових вод). Встановлювати генератор необхідно так, щоб радіатор був обернений назустріч природному потоку повітря.

2.18. Генератором забороняється користуватися дітям, особам без відповідної підготовки (знання приладу) у стані алкогольного чи іншого сп'яніння.

2.19. Перед пуском генератора перевірте стан електропроводки та усуньте пошкодження. Також необхідно усунути перекручування дротів, контакту з гарячими поверхнями, наявність корозії на контактах. Електричні елементи генератора слід заземлити. Уникайте контакту силових контурів генератора з водою й іншими предметами.

2.20. Забороняється вставляти руки, ноги або будь-які предмети в обертові частини пристрою. Під час роботи генератора будьте обережні, щоб його рухомі частини не зачепилися за вільний одяг, оскільки це може призвести до серйозної аварії.

2.21. Підготовка генератора до роботи у виключеному стані:

- перевірити рівень мастила в картері двигуна, води в радіаторі, палива в баку (рівень мастила й пального визначати тільки щупом або мірною лінійкою, заборонено замірювати рівень палива й мастила випадковими предметами);

- перевірити справність заземлення основних металевих частин-розподільних щитів, кабельних муфт тощо.

2.22. Перед пуском електрогенератора:

- перевірити центрування двигуна й генератора відповідно до інструкції з експлуатації;

- перевірити правильність положення рукояток і кнопок управління;

- візуально перевірити ізоляцію електричного кабелю;

- підключити електричний кабель до генератора і споживача;

- заправити паливний бак;

- відкрити вентиль подачі палива;

- відкрити дросельну заслінку;

- через 15 секунд після запуску двигуна повернути дросельну заслінку в первинне положення;

- перевірити елементи і з'єднувальні системи випуску відпрацьованих газів. Вони повинні бути у справному стані. Відпрацьовані гази повинні виходити в повітря і не попадати в приміщення.

Якщо протягом першої хвилини роботи двигуна манометр не покаже тиску мастила 2—3 атм, негайно зупинити двигун і перевірити систему змащення.

2.23. Не експлуатуйте генератор в умовах підвищеної вологості, під час дощу або снігу. Варто уникати контакту з елементами генератора, що обертаються.

Під час роботи електрогенератору контролюйте його технічний стан. У разі виявлення підтікань палива, мастила або сторонніх звуків, що свідчать про його несправність, негайно вимкніть і знеструмте його.

2.24. Пальне та мастило для генератора необхідно зберігати окремо, на відстані не менше 10 м до суміжних об'єктів (будівель, автомобілів) у спеціальних каністрах. Найбезпечніше їх зберігати у провітрюваній, окремо розташованій зоні з навісом та обмеженим доступом сторонніх і дітей. Не допускайте проливу палива, щільно закривайте каністри. У випадку проливу палива, посипте це місце піском, який потім зберіть у металевий ящик чи відро. В електроліті акумулятора міститься розчин кислоти. Якщо електроліт потрапив на шкіру або в очі, негайно промийте проточною водою та зверніться до лікаря.

2.25. У разі виявлення несправності генератора сповістити керівника та не приступати до роботи, поки не усунуть виявлені порушення.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Виконувати вимоги безпеки згідно з інструкції з експлуатації обладнання.

3.2. Бути уважним та не відволікатися. Не допускати до обладнання сторонніх осіб.

3.3. При огляді електрогенератора дозволяється користуватись переносним електричним світильником напругою 42 В.

3.4. Заборонено працювати у хворобливому стані, у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння.

3.5. Під час робіт на електрогенераторах необхідно мати вуглекислотні та порошкові вогнегасники.

3.6. Заборонено розігрівати двигун відкритим вогнем.

3.7. Обтиральні матеріали, просочені паливом і мастилом, зберігати в металевому ящику з кришкою.

3.8. Не вмикати генератор всередині приміщення, навіть якщо двері та вікна відкриті. Вмикати й використовувати генератор тільки поза будівлею. Пам'ятати, що відпрацьовані гази отруйні та можуть призвести до раптового погіршення самопочуття.

3.9. Заправляти установку паливом, мастилом і водою при повній зупинці двигуна.

3.10. Якщо під час заправлення на частини установки потрапили краплини палива, мастила чи води, насухо витерти ці місця. Не допускати підтікання палива й мастила.

3.11. Робота двигуна без води або з недостатньою її кількістю заборонена.

3.12. Доливати холодну воду в радіатор перегрітого двигуна, а також залишати двигун на тривалий строк заправленим водою за температури нижче ніж 0 °С заборонено.

3.13. Не встановлювати агрегат в безпосередній близькості від горючих матеріалів.!

3.14. При роботі з паливом суворо дотримувати правил протипожежної безпеки.

3.15. Заборонено заправляти паливом паливний бак при двигуні, що працює. Не виливати паливо на землю. При заливанні використовувати воронку.

3.16. Заправляти двигун паливом тільки в добре освітленому місці, в умовах хорошої вентиляції, при цьому двигун потрібно зупинити.

3.17. Під час заправлення, а також у місцях, де зберігається паливо, палити заборонено. Не допускати появи відкритого полум'я або іскор.

3.18. Слідкувати, щоб під час заправлення паливо не проливалось. Пари палива або пролите пальне можуть спалахнути. Якщо паливо пролите, перед пуском двигуна переконатися, що ділянка повністю висохла, а пари палива повністю випарувалися.

3.19. Обладнання генератора, кабелі, муфти захищати від вологи та не допускати попадання на електроарматуру снігу, води, пилу.

3.20. Робота двигуна з несправним манометром заборонена.

3.21. Температура генератора й підшипників редуктора не повинна перевищувати 80 °С.

3.22. Заборонено проводити ремонтні роботи під час роботи генератора.

3.23. На апаратурі використовується напруга 230 V, що є небезпечною для життя людини. Доступ до електричних компонентів дозволений тільки кваліфікованим фахівцям, які пройшли навчання та перевірку знань з питань електробезпеки. Несанкціоновані роботи в розподільній коробці заборонені.

3.24. Заборонено експлуатувати прилад при ненадійному заземленні.

3.25. Під час роботи в темну пору доби генератор повинен бути добре освітленим — не менше ніж 50 лк.

3.26. Не торкатися до гарячих деталей, щоб запобігти опікам.

3.27. Не торкатися генератора мокрими руками, щоб уникнути удару струмом.

3.28. негайно припинити роботу генератора, якщо виникла хоча б одна з несправностей:

-пошкодження штепсельного з'єднання, кабелю або його захисної трубки;

-пошкодження кришки щіткотримача;

-нечітке спрацьовування вимикача;

-іскріння щіток на колекторі з появою колового вогню на його поверхні;

-витікання мастила з редуктора або вентиляційних каналів;

-витікання палива з паливної системи;

-поява диму або запаху від горіння ізоляції;

-поява незвичайного шуму, стукоту та вібрації;

-поломки або появи тріщин у корпусі, ручці та захисній огорожі.

3.29. Під час виконання робіт забороняється паління, зберігання та вживання їжі безпосередньо на робочому місці.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Заглушити двигун поворотом важеля вентиля подачі палива.

4.2. Вимкнути розподільні рубильники споживачів, а потім головний рубильник споживачів.

4.3. Звільнити паливний бак від залишків палива. Паливо зливати в справну герметичну ємність.

4.4. Змастити частини агрегатів генератора.

4.5. Очистити й обтерти агрегати електрогенератора вологою ганчіркою, а розподільні щити й прилади — чистою і сухою.

4.6. Перевірити рівень мастила в картері двигуна.

4.7. За тривалої зупинки двигуна в зимових умовах злити воду й мастило із системи та баків, залишивши відкритими крани на радіаторі й двигуні.

4.8. Промаслені ганчірки, паперові відходи зібрати в металеву ємність зі щільно закритою кришкою.

4.9. Упорядкувати робоче місце. Прибрати генератор, інструмент, прилади та пристрої у відведене для них місце.

4.10. Генератор та паливо зберігати у спеціальному приміщенні. Паливний бак повинен бути порожнім.

4.11. Повідомити особу, відповідальну за електрогосподарство, або іншу посадову особу про всі несправності та дефекти, помічені під час роботи.

4.12. Зняти спецодяг і ЗІЗ, очистити їх від бруду та віднести у відведене для зберігання місце, переодягнутися.

4.13. Обличчя, руки ретельно вимити з милом або прийняти душ. Мити руки нафтопродуктами заборонено.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Причинами аварійної ситуації і нещасного випадку під час робіт з експлуатації або ремонту електрогенераторів можуть бути:

- отруєння парами пально-мастильних матеріалів;
- ураження електричним струмом;
- опіки внаслідок спалаху мастильних матеріалів;
- забиті місця, переломи та розтрощення кісток внаслідок попадання кінцівок або спецодягу в рухомі частини електрогенератора.

5.2. Якщо виникла аварійна ситуація:

- припинити роботу;
- вжити заходів щодо евакуації працівників із зони аварійної ситуації;
- огородити небезпечну зону, не допускати до неї сторонніх осіб;
- повідомити про те, що сталося, керівнику робіт;
- надати домедичну допомогу потерпілим внаслідок аварії.

5.3. Вимкнути напругу перед тим, як гасити проводи чи електрокабель, які горять.

5.4. Заборонено гасити пально-мастильні матеріали, які горять, водою. Для цієї мети застосовувати порошкові вогнегасники, пісок, землю та кошму.

5.5. Домедична допомога потерпілим.

5.5.1. Припинити дію на організм факторів, що спричинили нещасний випадок і які загрожують здоров'ю чи життю потерпілого:

- звільнити від дії електричного струму;
- винести із зони, де з'явилася пара токсичних речовин,
- загасити одяг, що спалахнув;
- зняти одяг і взуття, на які попала кислота, припій, гарячий бітум або інший матеріал.

5.5.2. Визначити характер і важкість травми, найбільшу загрозу для життя потерпілого, послідовність заходів щодо його рятування.

5.5.3. Ужити необхідних заходів щодо рятування потерпілого в порядку першочерговості:

- відновити прохідність дихальних шляхів;
- провести штучне дихання, зовнішній масаж серця;
- зупинити кровотечу, накладити пов'язку тощо.

5.5.4. Викликати швидку допомогу або доправити потерпілого до найближчого медичного закладу. Підтримувати основні життєві функції потерпілого до прибуття медичної допомоги.

5.6. Зберегти обстановку на місці аварії, якщо це не загрожує життю і здоров'ю працівників.

5.7. Виконувати всі вказівки керівника щодо усунення аварійної ситуації.

5.8. Дії під час загорання генератора

У разі загорання генератора треба:

- негайно повідомити про це ДСНС за телефоном 101 і назвати місцезнаходження об'єкта, вказати місце виникнення загорання, обстановку на пожежі, наявність людей, назвати своє прізвище;

- знеструмити електрогенератор;

- вжити (за можливості) заходів щодо гасіння (локалізації) пожежі первинними засобами пожежогасіння. Краще використовувати вогнегасники для гасіння пожежі класу В (горіння рідких речовин або твердих речовин, які розтоплюються). Зазначену інформацію можна знайти на його етикетці. В інших ситуаціях можливе використання кошми або щільної ковдри, якими слід накрити генератор);

- у разі необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби;

- організувати зустріч підрозділів ДСНС, надати їм допомогу у виборі найкоротшого шляху для під'їзду до осередку пожежі.

5.9. Забороняється під час використання генераторів:

- вносити зміни в конструкцію генератора;

- розміщувати генератор у замкнутому приміщенні без вентиляції, а також у вибухонебезпечному середовищі, в підвалах та в приміщеннях з можливим перебуванням людей;

- палити та користуватися джерелами відкритого вогню під час заправки та експлуатації генератора;

- відкривати кришку баку при працюючому генераторі;

- заправку генератора при працюючому або не охолодженому двигуні;

- об'єднувати генератори у ланцюг;

- перебування поруч з генератором стороннім особам або тваринам;
- змішувати різні види мастила та палива;
- перевищувати максимально допустимий струм вихідного роз'єму генератора.

Керуючий справами виконавчого комітету

Любов ДУБОВИК

**Завідувач сектору міської ради
з питань охорони здоров'я та праці**

Жанна ШУЛЬГА